

Số: **551** /TCTLTMB-TCKT

V/v Những khó khăn, vướng mắc
liên quan đến Luật thuế GTGT 2024

Hà Nội, ngày **22** tháng 07 năm 2025

Kính gửi: Bộ Tài chính

Từ ngày 01/07/2025, Luật số 48/2024/QH15 về Thuế Giá trị gia tăng (thuế GTGT) chính thức có hiệu lực thi hành, Chính phủ đã ban hành Nghị định 181/2025/NĐ-CP ngày 01/07/2025 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật thuế GTGT.

Liên quan đến những thay đổi của Luật thuế GTGT đối với mặt hàng gạo, nông sản (ngô, khoai, sắn, đỗ tương,...) và các phụ phẩm của mặt hàng này, không chỉ Tổng công ty Lương thực miền Bắc mà các doanh nghiệp cùng hoạt động sản xuất kinh doanh lương thực trên cả nước đang gặp phải nhiều khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện.

Gạo và nông sản là các mặt hàng kinh doanh chính và chủ yếu của Tổng công ty, trong rất nhiều năm qua Tổng công ty luôn là một trong những doanh nghiệp hàng đầu về thu mua gạo, nông sản trên cả nước để sản xuất, chế biến phục vụ hoạt động xuất khẩu, thực hiện nhiệm vụ Dự trữ quốc gia và đảm bảo an ninh lương thực trong nước. Chính vì vậy, Tổng công ty đã và luôn sẵn sàng thu mua/tiêu thụ giúp bà con nông dân kể cả trong những lúc khó khăn khi mùa vụ đến mà không tiêu thụ được, điều này góp phần tạo việc làm, sinh kế cho bà con nông dân ổn định cuộc sống. Tuy nhiên, từ ngày 01/07/2025 Luật Thuế GTGT có hiệu lực, Tổng công ty đã gặp nhiều khó khăn, vướng mắc trong việc thu mua/tiêu thụ lúa gạo, nông sản cho bà con nông dân, dẫn tới hoạt động sản xuất kinh doanh bị chững lại, rất khó đảm bảo mức tăng trưởng và kế hoạch sản xuất kinh doanh được giao do một số quy định thay đổi chưa phù hợp với tình hình thực tế. Tổng công ty Lương thực miền Bắc kính báo cáo Bộ Tài chính một số nội dung sau:

I. Khó khăn, vướng mắc

1. Đối tượng không chịu thuế GTGT và chịu thuế GTGT mức 5%

- Đối tượng không chịu thuế: Tại Khoản 1 Điều 4 Nghị định 181/2025/NĐ-CP quy định: *"Sản phẩm cây trồng, rừng trồng, chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường của tổ chức, cá nhân tự sản xuất, đánh bắt bán ra và ở khâu nhập khẩu"*,

- Mức thuế GTGT 5%: Tại Khoản 3 Điều 19 Nghị định 181/2025/NĐ-CP quy định: *"Sản phẩm cây trồng, rừng trồng (trừ gỗ, măng), chăn nuôi, thủy sản nuôi trồng, đánh bắt chưa chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường, trừ sản phẩm quy định tại Khoản 1 Điều 4 của Nghị định này"*.

Như vậy cùng một mặt hàng bán cho các Nhà máy sản xuất thức ăn chăn nuôi (cám, tấm, ngô, sắn, đậu tương,...), nếu nhập khẩu thì thuộc đối tượng không chịu

thuế, sản xuất trong nước thì chịu thuế suất 5%, dẫn đến sản phẩm trong nước không cạnh tranh được với hàng nhập khẩu.

Mặt hàng gạo áp dụng thuế GTGT 5% đã và đang tạo ra khó khăn: Nguồn vốn và chi phí sản xuất của doanh nghiệp tăng khi phải nộp thuế GTGT 5% đối với hàng hóa mua bán ở khâu thương mại, trong khi các tổ chức tín dụng không giải ngân phần thuế này khi cấp vốn lưu động, gây áp lực tài chính và giảm hiệu quả kinh doanh.

2. Về hoàn thuế GTGT

Điểm c Khoản 9 Điều 15 Luật 48/2024/QH15 có quy định cơ sở kinh doanh thuộc trường hợp hoàn thuế phải đáp ứng điều kiện: “*Người bán đã kê khai, nộp thuế giá trị gia tăng theo quy định đối với hóa đơn đã xuất cho cơ sở kinh doanh để nghị hoàn thuế*”. Điều này gây khó khăn cho đơn vị hoàn thuế vì khi mua hàng và thanh toán chỉ tra cứu được tình trạng pháp lý của người bán là “đang hoạt động”, không thể kiểm tra được người bán đã kê khai, nộp thuế đúng hay chưa hoặc có đang nợ thuế không. Quy định này gây rủi ro rất lớn cho đơn vị hoàn thuế, vì nghĩa vụ kê khai, nộp thuế là của bên bán nhưng bên mua lại bị ảnh hưởng trực tiếp nếu bên bán vi phạm. Trong khi đó, Cơ quan thuế là đơn vị quản lý hệ thống dữ liệu khai thuế, cấp mã xác thực hóa đơn và có đầy đủ quyền kiểm tra, xác minh tình trạng tuân thủ thuế của người bán.

II. Kiến nghị

Nhằm kịp thời tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp kinh doanh lương thực nói chung và Tổng công ty nói riêng ổn định hoạt động sản xuất kinh doanh, Tổng công ty Lương thực miền Bắc kính đề nghị Bộ Tài chính:

1. Xem xét đưa mặt hàng gạo, nông sản và phụ phẩm của các mặt hàng này vào danh mục hàng hóa **không kê khai tính thuế GTGT** như trước đây.

2. Bãi bỏ điều kiện hoàn thuế trong quá trình giải quyết hồ sơ hoàn thuế cho doanh nghiệp xuất khẩu gạo quy định tại Điểm c Khoản 9 Điều 15 Luật 48/2024/QH15: “*Người bán đã kê khai, nộp thuế giá trị gia tăng theo quy định đối với hóa đơn đã xuất cho cơ sở kinh doanh để nghị hoàn thuế*”.

Tổng công ty kính mong nhận được sự quan tâm, xem xét của Quý Bộ để hỗ trợ doanh nghiệp kịp thời.

Trân trọng cảm ơn ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục Thuế;
- Lưu: VT, TCKT.

Trần Sơn Hà